TREBAG
Szellemi tulajdon- és Projektmenedzser Kft.

2094 Nagykovácsi, Puskás T. u. 6.

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal
Szakképzési főosztály

1085 Budapest , Baross u. 52

Tisztelt Szakképzési Főosztály !

Cégünk a Life Long Learning program keretében vett részt 2013-1-FR1-LEO05-48134 AGROSKILL „Transzferálási módszerek az informális tanulás érvényesítésében a szakképző intézményekben a fenntartható mezőgazdaság területén" c. projektben. A projekt keretében a részt vevő partnerek összegyűjtötték a fent nevezett területen való tapasztalatikat, amit minden partnernek el kell juttatni a döntéshozóknak.

Ennek keretében kérjük, hogy a csatolt dokumentumot átvenni szíveskedjenek.

2015. december 17.

Kövesd Andrea

Kövesd Andrea
Ügyvezető

TREBAG KFT

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL
1085 Budapest, Baross utca 52
2015 DEC. 17

TREBAG
Szellemi tulajdon- és Projektmenedzser Kft
2094 Nagykovácsi, Puskás Tivadar u. 6.
Adószám: 10243231-2-13

Telephone: (36) 26-555-220/ (36)-26-555-221
Fax: (36) 26 555 222
E-mail: pkovesd@trebag.hu;
Web: http://www.trebag.hu/

Leonardo da Vinci

2013-1-FR1-LEO05-48134 AGROSKILL

“Transzferálási módszerek az informális tanulás érvényesítésében a szakképző intézményekben a fenntartható mezőgazdaság területén”

R_22:

Javaslat a nemzeti végrehajtási stratégia megvalósításához

(Magyar nyelvű változat)

12/2015

Partner:

06 – TREBAG LTD.

1. Tartalomjegyzék

1. NEM FORMÁLIS KÉPZÉSEK FORMÁLISSÁ TÉTELE 2

1.1. A képzés célja 2

1.2. A tudáselemek részekre bontása az aktuális képzésben 4

1.3. A megszerezhető kredit-pontok meghatározása és az elvárásoknak megfelelő tudás megszerzéséhez szükséges idő 8

1.4. Az egyes részek/egységekhez tartozó vizsga/ellenőrzés meghatározása 8

1.5. Az adható ECVET pontok meghatározása az országos szabályoknak megfelelően 9

1.6. Dokumentum elkészítése a résztvevőknek annak igazolására, hogy milyen tanulási objektumok / elemek / egységek teljesültek, és mik nem teljesültek 11

2. A NEM-FORMÁLISAN SZERZETT TUDÁS ÉRVÉNYESÍTÉSE 11

2.1. Megfelelő hatóság keresése a követelmények teljesítésére 11

2.2. Az érvényesítés /akkreditálás lépései 13

2.2.1. Tanácsadás (tanácsadók segítségével a dokumentációk begyűjtése) 13

2.2.2. Értékelés (bizottság segítségével) 14

2.2.3. Akkreditálás/bizonyítvány kiállítása 14

3. AZ INFORMÁLISAN SZERZETT TUDÁS ÉRVÉNYESÍTÉSE 15

4. Összegzés : 16

1. NEM FORMÁLIS KÉPZÉSEK FORMÁLISSÁ TÉTELE

Előzmények :

2013-ban a Life Long Learning program keretében 9 partnerből álló konzorcium pályázatot nyert Transzferálási módszerek az informális tanulás érvényesítésében a szakképző intézményekben a fenntartható mezőgazdaság területén" c. projekt megvalósítására. Ennek során konzorcium felmérte az partnerek országaiban a formális, informális, non-formális képzések struktúráját, majd a non-formális elemek formális elismertetésének lehetőségére fókuszált a ökogazdálkodás területén.

A non-formális elemek felmérése egy 2 napos teszt képzés keretében történt, ahol a résztvevők, az oktatók, diákok, biogazdálkodási tapasztalattal rendelkező érdeklődők közül kerültek ki önkéntes alapon. A képzés minden országban lezajlott, ennek eredményét foglaljuk össze az alábbiakban:

1.1. A képzés célja

A magyar tesztképzés célja az volt, hogy hozzon létre egy személyre szabott, modul rendszerű képzés-rendszert (organikus kertészet témában) a *résztvevők önértékelésén alapulva.*

A magyar kísérlet fő megközelítése alapjául az ECVET elveit vettük a nem formális és informális képzések átalakításáról az ECVET egységek alapján.

Az ajánlás szerint:

- • Az ECVET megkönnyíti a rugalmas és egyénre szabott utakat és azon tanulási kimeneti eredmények elismerését melyeket nem formális és informális tanulás során keletkeztek.
- • Az ECVET keretein belül pályázni lehet nem formális és informális tanulási környezetben elért tanulmányi eredményekkel egy egyetértési nyilatkozat keretein kívül [1], az illetékes intézmény - amely jogosult a képesítések odaítélésére, egységek vagy kreditek megítélésre-, köteles megfelelő eljárásokat és mechanizmusokat kidolgozni a tanulmányi kimenetek

[1] Egyetértési Nyilatkozat

azonosítására, érvényesítésére és elismertetésére a megfelelő egységek és a hozzájuk rendelt ECVET-pontok megítélésével.

Az érvényesítési folyamat a nem formális és informális tanulás tekintettében a képesítés megszerzéséhez jellemzően a következő fázisokból áll:

• Ismeretek, tudáselemek azonosítása, az önkéntes tevékenységek során, családi vagy munkahelyi környezetben, vagy szabadidő alatt megszerzett készségek és kompetenciák számbavétele.

• Ezen tanulmányi eredmények dokumentációja bizonyítékok begyűjtésével, mint pl. korábbi munkatevékenységek leírása, vagy portfolió összeállítása vagy értékelés.

• Ezen tanulmányi eredmények érvényesítése a szabványok szerint, referencialista vagy elvárt tanulási kimenetek.

• Az eljárás eredményeképpen képesítés vagy részleges képesítés megítélése (a tanulási eredmények elismertetése).

ECVET megkönnyíti ezt a folyamatot, mert:

• Leírja a képesítéshez szükséges tudás, készségek és kompetenciákat és a hozzá tartozó egységeket. Ez megkönnyíti az illetékes intézmény számára a beazonosítást, hogy a tanulók már mit érték el annak tekintetében, hogy mire van szükség a képesítéshez.

• Használható továbbá arra is, hogy a tanulók bizonyos egységeket nem formális és informális tanulás keretében érjenek el, míg másokat formális tanulás keretében.

• Megkönnyíti a dokumentálást az elért tanulási eredményeknél olyan eszközök használatával, mint a személyes átirat.

ECVET tehát lehetővé teszi a tanulók számára, hogy képesítéseket tudjanak elérni részben nem-formális és informális tanulás jóváhagyásával és elismerésével, valamint a fennmaradó egységeket formális tanulással szerezhetik meg. [2]

Magyarországon jelenleg csak a formális képzések lépései vannak szabályozva, ezt alább ismertetjük:

[2] Source: http://www.ecvet-team.eu/en/faq-page#t6n984

A formális képzés lépései

A Kormány 393/2013. (XI. 12.) számú rendelete és 56/2013. (XII. 4.) NGM rendelet alapján jelenleg csak a formális képzés lépései kerültek kidolgozásra:

1. Személyi, tárgyi, vagyoni biztosítékok rendelkezésre állásának igazolása
2. Képzési program elkészítése
3. Kérelem feltöltése a https://felnottkepzesiengedely.munka.hu/ szoftverbe és a megfelelő dokumentumok csatolása.
4. A képzési program előzetes minősítését olyan felnőttképzési szakértő vagy felnőttképzési programszakértő (a továbbiakban együtt: szakértő) végezheti, aki szerepel az NSZFH által vezetett ajánlási listán.
5. Kérelem és igazolási díj megfizetése az NSZFH-nak.
6. Ha minden dokumentum megfelelő és programszakértő is jóváhagyta és a minőségbiztosítási rendszer is igazolt, akkor kerül kiadásra az intézményi engedély, amely az adott képzésre vonatkozik.

   A rendszerbe kerülő mintadokumentumok nem tartozzák a non formális tudás elemek elismertetésének lehetőségét.

1.2. A tudáselemek részekre bontása az aktuális képzésben

A TREBAG akkreditált felnőttképzési kurzusokat és hobby-szintű bevezető kurzusokat tervez. Az OKJ-akkreditációhoz a résztvevőknek 60 ECVET kredit-pontot kell igazolni, a kezdő (hobbi szintű) részvevők 30 kredit-pontra kaphatnak igazolást (certificate) a kurzus elvégzéséről.

A koncepció alapja az, hogy a hobby-szintű résztvevőknek nem kell magukat alávetni az akkreditációs követelményeknek, viszont az akkreditált képzésben résztvevők a haladó táblázat összes kredit-pontját meg kell szerezniük.

A TREBAG az önértékelés alapján ismeri el, hogy a hozott tudásra, gyakorlati ismeretre mennyi hozott kredit-pontot állapít meg és felkínálja ezek kiegészítését mind a menedzser-, mind a hobby-szinten. A kompetencia-katalógust a résztvevők a kurzus elején és végén is kitöltik. A két kimenet eredményét a TREBAG szóbeli vizsgával is ellenőrizheti.

Abból az alapfeltevésből indultunk ki, hogy a részvevők erősen motiváltak arra, hogy hiteles önértékelést, hiteles SWOT-elemzést végezzenek és hitelesen kitöltött kompetencia-katalógust kapunk tőlük.

A TREBAG Kft. által tartott ökológiai kertgazdálkodás témájú tesztképzés keretében készült egy kompetencia katalógus, hogy értékelni lehessen a résztvevők korábbi tudását. Feltételeztük, hogy a résztvevők rendkívül motiváltak abban, hogy hiteles önértékelést végezzenek. Elvárásaink szerint hiteles SWOT analízis és autentikus kitöltött kompetencia katalógusok érkeznek a résztvevőktől.

A kompetencia katalógus jelenti a kurzus fő tartalmát.

A kompetencia katalógust az OKJ követelményei alapján állítottuk össze. [3]

Az ökológiai festőnövény-termesztés, feldolgozás és festés kompetenciái

Képes vagyok az ökológiai gazdálkodás keretei között:(egyáltalán nem: 1 kezdő szinten: 2 középhaladó szinten:3 professzionális szinten:4)	**1**	**2**	**3**	**4**
Az alapvető gazdálkodási adminisztrációs tevékenységet elvégezni				
Talaj-előkészítést végezni				
A talaj termőképességének fenntartásával kapcsolatos feladatokat ellátni				
Ökológiai szemléletű növényápolást végezni				
Termésbecslést végezni				

[3] Lásd az Ökológiai kertgazdálkodás megnevezésű, 11008-12 azonosító számú szakmai követelménymodul tartalmát

Meteorológiai és növényvédelmi előrejelzést végezni vagy végeztetni				
Egy hagyományos kertgazdálkodás ökológiai kertgazdálkodásra való átállását megszervezni				
Az átállás adminisztrációját elvégezni vagy megszerveztetni				
A saját ökológiai gazdálkodásomban használható tápanyag-utánpótlókat, talajjavítókat és tápanyagokat kiválasztani és alkalmazni				
Meghatározni, hogy saját festőnövény-termesztésemben milyen növényvédő szereket lehet használni				
Termesztés esetén a talajnak és az éghajlatnak megfelelő festőnövényt kiválasztani				
A festőnövény termesztését megszervezni				
A festendő alapanyaghoz való festőnövényt kiválasztani				
A megfelelő festőnövényt begyűjteni és szakszerűen tárolni				
A festőnövényből az alapanyagnak (len, gyapjú, selyem, stb.) megfelelő festőlét előállítani				
A megfestendő alapanyagot megfelelően előkészíteni				
A festést szakszerű technológiával lebonyolítani				
A termék értékesítését megszervezni vagy megszerveztetni				
Szakmai szövegeket kiválasztani és értelmezni				
Szakmai szövegeket fogalmazni				
Szakmai jellegű kommunikációt folytatni				

Szakmai jellegű előadást tartani				
Az internetről szakanyagokat letölteni és jól tagolt saját adatbázist létesíteni				

A non-formális (informális) tudás mérése és ennek alapján egy modul-rendszerű, formális oktatási keret (tréning, online-tanfolyam) megszervezése – a non-formális tudások beépítése és elismertetése - Módszertani kísérlet a festőnövény-termesztés és felhasználás példáján

1. A tréning első részében a részvevők a bemutatkozási szakaszban elmondják szakmai életútjukat, beszámolnak formális végzettségükről, erősségeikről és gyengeségeikről, elmondják sikertörténeteiket és beszámolhatnak kudarcaikról, valamint arról, hogy mit várnak a tréningtől.

   (Minden részvevő előzetesen megkap egy statisztikai kérdőívet az iskolázottságáról, tevékenységi területéről és foglalkozásáról, valamint egy kompetencia-katalógust az eddigi tapasztalatok, tudások és hiányok feltárása céljából. Az első napi programban ezek tapasztalatait rendezzük és egészítjük ki élőszóban is Az adatlap kitöltése önkéntes, a kompetencia-katalógus kitöltése kívánatos.)

2. A diagnózis alapján csoportmunkával meghatározzuk azokat a területeket, amelyekben a csoport erős, illetve amelyben a kompetenciák fejlesztésre szorulnak.

3. Közös munkával összeállítunk olyan modulokat, amelyekben a tartalmakat a kezdők, a középhaladók és a haladók számára jól tagolt módon elkülönítjük

4. Megszervezzük, hogy a csoporton haladók át tudják adni tudásukat a kezdőknek. Rögzítjük ennek algoritmusait.

5. A tréning tapasztalatai alapján javaslatot teszünk egy minden ágazatot átfogó diagnosztikai rendszerre, és a hozott tudások szintjét figyelembe vevő modul-rendszer kidolgozására.

1.3. A megszerezhető kredit-pontok meghatározása és az elvárásoknak megfelelő tudás megszerzéséhez szükséges idő

A kertgazdálkodás Magyar OKJ-s elfogadásához 64 elméleti és 192 gyakorlati óra abszolválása szükséges. A TREBAG a project kísérleti szakaszban e követelményeknek csak egy részét tudja erőforrásainak korlátai miatt tejesíteni. (A cél az eszközök és a módszertan kidolgozása volt, a képzés OKJ-elismertetéséhez a jelenlegi erőforrások nem elegendőek.

Reális cél lehet egy bevezető menedzser-tanfolyam az összes marketing, logisztikai, piaci, könyvelési, vállalkozási, biogazdálkodási kérdésekről, (az OKJ által követelt kreditek egy részének igazolásával, és egy-egy speciális hobby-tanfolyam szervezése (például a növényi festékek előállítása és alkalmazása.) Ez utóbbival a TREBAG meg is próbálkozott, és sikeresen alkalmazta e szűk területre a kísérleti PLA módszereket (ld. az összeállított kompetencia katalógust).

A javasolt kredit-rendszer ezért kísérleti szinten a hobby-szintet (kezdő) és a menedzser-szintet (haladó) célozza meg.

A tervezett tanfolyam lehetséges időbeosztása: 2x2 hétvégén, összesen 2x12=24 F2F kurzus, 40 óra e-learning tutorálással. Ezzel az OKJ elméleti bevezető szakaszának óraszám-követelményeit a TREBAG teljesítheti.

1.4. Az egyes részek/egységekhez tartozó vizsga/ellenőrzés meghatározása

TREBAG Kft-nek jelenleg 3 akkreditált felnőttképzési tanfolyama van (jelen javaslat írása idején), és tervezi felnőttképzési tanfolyamok tartását a fenti témában vezetői szintű és hobby szinten. A lehetséges OKJ-s akkreditációhoz a résztvevőknek teljesítenie kell az összes 60 ECVET kreditpontot, a kiindulási (hobby szintű) résztvevőknek csupán 30 kreditpontot. TREBAG Kft. tervezi továbbá, hogy megszerzi az felnőttoktatási intézményi engedélyt is a jövőben.

A TREBAG az önértékelés alapján ismeri el, hogy a hozott tudásra, gyakorlati ismeretre mennyi hozott kredit-pontot állapít meg és felkínálja ezek kiegészítését mind a menedzser-, mind a hobby-szinten. A kompetencia-katalógust a résztvevők a kurzus elején és végén is kitöltik. A két kimenet eredményét a TREBAG szóbeli vizsgával is ellenőrizheti.

Abból az alapfeltevésből indultunk ki, hogy a részvevők erősen motiváltak arra, hogy hiteles önértékelést, hiteles SWOT-elemzést végezzenek és hitelesen kitöltött kompetencia-katalógust kapunk tőlük.

A kompetencia katalógust a képzés elején és végén is kitöltik a résztvevők. A fejlődési utat a két mérés között esetlegesen még kiegészíthetjük egy szóbeli vizsgával is.

1.5. Az adható ECVET pontok meghatározása az országos szabályoknak megfelelően

Az ECVET alapelvek és a vonatkozó magyar hatályos szabályozás szerint az alábbiakat javasoljuk a kreditpontoknak. Két szint van elkülönítve az alábbi táblázatban: a hobbi szinten 30 kreditpont megszerezhető, a menedzseri szinten 60 kreditpont megszerezhető. A hobbi szinten pontok részét képezik a menedzser szintnek is.

A javasolt kredit-rendszer:

Kimeneti eredmények	Kredit pont
Talaj-előkészítést végezni	1
A talaj termőképességének fenntartásával kapcsolatos feladatokat ellátni	2
Ökológiai szemléletű növényápolást végezni	2
Termésbecslést végezni	2
Meghatározni, hogy saját zöldség- és a gyümölcstermesztésemben milyen növényvédő szereket lehet használni	2
A zöldségtermesztés termeléstechnikáját alkalmazni (pl. a vetésforgót és a megfelelő talajtakarást megszervezni, elvégezni)	
○ Káposztafélék esetében	1
○ Gyökérzöldségek (sárgarépa, petrezselyem) esetében	1

○ Burgonyafélék (paradicsom, étkezési- és fűszerpaprika esetében	1
○ Kabakosok (sárga-, görögdinnye, uborka) esetében	1
○ Hüvelyesek (zöldborsó, zöldbab) esetében	1
○ Hagymafélék (vörös- és fokhagyma) esetében	1
○ A legjelentősebb gyümölcsfajok (almaterméűek, csonthéjasok, bogyósok) esetében	1
Gyümölcsösöket létesíteni	3
Szőlőültetvényt létestésíteni	3
A megfelelő szőlőfajtát kiválasztani	2
A művelésmódot és a megfelelő metszést alkalmazni	2
A saját ökológiai gazdálkodásomban használható tápanyag-utánpótlókat, talajjavítókat és tápanyagokat kiválasztani és alkalmazni	4
A hobbi szint pontjai (részeredmény a menedzseri szinthez)	**30**
Menedzseri tevékenységek (- cask a menedzseri szinthez)	
Egy hagyományos kertgazdálkodás ökológiai kertgazdálkodásra való átállását megszervezni	4
Ismerni az ökológiai gazdálkodás aktuális jogszabályait, szabályozását	4

Meteorológiai és növényvédelmi előrejelzést végezni vagy végeztetni	4
A szüretet, tárolást és értékesítést megszervezni	4
Menedzseri tudás- szint (- csak a menedzseri szinthez)	
Meghatározni, értelmezni, elhelyezni összefüggéseiben az ökológiai kertészet fő gondolatait (pl. permakultúra, slow food megközelítés, biodimanikus gazdálkodás)	4
Az internetről szakanyagokat letölteni és jól tagolt saját adatbázist létesíteni	2
Szakmai szövegeket fogalmazni	3
Szakmai jellegű kommunikációt folytatni	3
Szakmai jellegű előadást tartani	4
Menedzseri szint pontjai	**60**

1.6. Dokumentum elkészítése a résztvevőknek annak igazolására, hogy milyen tanulási objektumok / elemek / egységek teljesültek, és mik nem teljesültek

Ezt a dokumentumot a fent leírt kompetencia katalógus kimeneti eredményei alapján kell elkészíteni.

2. A NEM-FORMÁLISAN SZERZETT TUDÁS ÉRVÉNYESÍTÉSE Megfelelő hatóság keresése a követelmények teljesítésére

Jelen projekt konzorciuma az alábbi lehetőségeket látja a nem formális korábbi tanulási ismeretek érvényesítésre, mint lehetséges hatóság:

- • Kormányzati intézmény
- • Egyetem

- • Szakértői intézmény
- • Akkreditációs hatóság

Magyarországon a szakképzési tudás elismertetésének és az intézményi akkreditációs folyamat megszervezésének a következő intézményrendszere van:
A felnőttképzés 2013-ban az Emberi Erőforrások Minisztériumának irányítása alól kikerült és ezt a szerepet a Nemzetgazdasági Minisztérium vette át. Az új felügyeleti szerv Nemzeti Munkaügyi Hivatalt jelölte ki, mint a felnőttképzési engedélyezési eljárás lefolytatóját. A Nemzeti Munkaügyi Hivatal a felelőse az újonnan bevezetett "Engedélyezési" rendszernek, ami 2013. január 1-től érvényes.

A felnőttképzésben megvalósuló szakmai képzések munkaerő-piaci relevanciájának növelése érdekében a felnőttképzés szabályozásában jelentős szerepet kapott a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, illetve a mezőgazdasági jellegű képzések esetében az Agrárkamara (szakmai programkövetelmények elfogadása és nyilvántartása, felnőttképzési programszakértők nyilvántartásának vezetése, továbbképzésük szervezése, a képzések gyakorlati része megvalósulásának ellenőrzése).

A jogszabály alapja: a Kormány 393/2013. (XI. 12.) számú rendelete a felnőttképzésről.

A képzésekhez szükséges engedélyezési eljárásra és követelményrendszerre a következő:

A törvény alapján A, B, C, D képzési körökből kell kiválasztani az adott tevékenységnek a leginkább megfelelőt.
Az engedélyezéshez vagyoni biztosítéknak, személyi és tárgyi feltételeknek, minősített programnak (A,B,C területen) és programkövetelményi rendszernek (B, C területen) rendelkezésre kell állnia, és minőségbiztosítási rendszert kell működtetni.

A: OKJ képzések
B: olyan, államilag el nem ismert szakmai végzettség megszerzésére irányuló képzés, amely valamely foglalkozás, munkakör vagy munkatevékenység végzéséhez szükséges kompetencia megszerzését, fejlesztését célozza, csak szakmai program követelmény alapján engedélyeztethető.
C: Csak programkövetelmények alapján engedélyezetett nyelvi képzések csoportja.
D: képzési körben egyéb képzés: olyan képzés, amely az általános műveltség növelését, megnevezhető szakképesítéshez, szakmai végzettséghez vagy nyelvi képzettséghez nem köthető

kompetenciák fejlesztését célozza, hozzájárul a felnőtt személyiségének fejlődéséhez, a társadalmi esélyegyenlőség és az állampolgári kompetencia kialakulásához.

Az ökológia gazdálkodással kapcsolatos non formális elismertetés csak B vagy D típusú rendszerbe illeszthető jelenleg, B típushoz szakmai program követelmény rendszer kidolgozása szükséges, amely jelenleg nem tartalmazza a non formális tudás elemeinek mérését és validációját. A D típusú képzéshez viszont nem jár hivatalos végzettséget elismerő bizonyítvány.

A fenti magyar helyzet figyelembe vételével jelen dokumentumban a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarát, illetve a mezőgazdasági jellegű képzések esetében az Agrárkamarát javasoljuk, mint a nem-formális korábbi tudás érvényesítésének folyamatára kijelölt szakhatóságot.

2.2. Az érvényesítés /akkreditálás lépései

A kompetenciák érvényesítése és a szakképesítés megítélése négy módszer eredményeként történik (szóbeli vizsga, írásbeli vizsga, gyakorlati vizsga, munka közbeni megfigyelés), hogy azonosítani lehessen a jelöltek megszerzett kompetenciáit.

Az új felnőttképzési törvény regulái alapján motivációt jelenthet a képző intézmények számára, hogy a megfelelő előzetes tudás mérése alapján csökkenthetőek az új OKJ-ban szereplő szakképesítések óraszámai. Az előzetes tudásmérés részletes szabályait miniszteri rendelet fogja szabályozni, amelyhez kapcsolódóan a részletes módszertani útmutató később készül el.

Az előzetes tudás érvényesítési eljárását a következő szakaszokra lehet bontani:
- Tanácsadás (tanácsadók segítségével a dokumentációk begyűjtése)
- Értékelés (bizottság segítségével)
- Akkreditálás/bizonyítvány kiállítása

2.2.1.Tanácsadás (tanácsadók segítségével a dokumentációk begyűjtése)

1. FÁZIS: **Tudás beazonosítása**, igazolások összegyűjtése ezekkel a részekkel:

   - Jelentkezés beadása
   - Regisztráció

- A tudást alátámasztó igazolások összegyűjtése (Lehetőségek: önértékelési folyamat részletes kompetencia katalógus alapján / 'Portfólió' módszer részletes EUROPASS portfólió alapján.)

- Extra lehetőség: megbeszélés az elért tanulási kimenetekről – ez cask a szükséges erőforrások rendelkezésre állása esetén javasolt.

A diagnosztikai módszerek közötti választást az aktuálisan rendelkezésre álló erőforrások határozzák meg.

2.2.2.Értékelés (bizottság segítségével)

2. FÁZIS: **Értékelés** ezekkel a részekkel:

- Összehasonlítás
- Az eredmények értékelés
- Az értékelési módszer kiválasztása
- Az elhatározott tevékenység végrehajtása - tudás teszt a nem dokumentált elemek esetében
- Határozat - Indokolás (elfogadás / elutasítás)

2.2.3.Akkreditálás/bizonyítvány kiállítása

Ez az utolsó, harmadik, befejező fázis ezekkel a részekkel:

3. FÁZIS: Akkreditálás / bizonyítvány kiállítása

- Teljes vagy részleges akkreditálás (vagy elutasítás)
- <u>Annak meghatározása, hogy ez mit jelent a jelentkezőnek:</u>

- felmentést
- kompenzálást
- képesítés megítélését

- Bizonyítvány/igazolás kiállítása

3. AZ INFORMÁLISAN SZERZETT TUDÁS ÉRVÉNYESÍTÉSE

Mivel a tudás elemek nagyon hasonlóak, és csak a megszerzés módjában térnek el az informális és nem-formális tudás esetében, ugyanaz a módszer alkalmazható az informális tudás érvényesítésére, mint a nem-formális tudás érvényesítésére, melyet a 2. fejezetben részleteztünk. A lépések tehát 2.1 – 2.2 alatt megtalálhatók.

4. Összegzés :

Általánosságban elmondható, hogy nincs kialakult gyakorlat, vagy módszer , vagy leírás a non-formális elemek formális elemmé tételére az ökológia gazdálkodás területén. Az új felnőttképzési törvény lehetőséget ad rá, de nem kapcsol hozzá konkrét intézkedési tervet. A képző intézmények saját hatáskörükben döntik el a non-formális elemek elfogadását, általános gyakorlat a szóbeli vagy írásbeli vizsga letételével fogadják el formális tudáselemként.

A fent említett javaslatok a hazai teszt képzés elemzése alapján születtek, illetve a partnerek országaiban történt teszt képzések tapasztalatait is figyelembe vettük.

Szíves figyelmükbe ajánljuk a projekt további dokumentumait , amit a http://agroskill.eu/ oldalon megtalálnak, illetve regisztráció után szabadon letölthetők.